قوش‌لر وحیوان‌لر

باله‌جان‌لر اوچون شعرلر

شاعر: شفیقه یارقین

کتاب تانیتمه‌سی

کتاب آتی: قوش‌لر و حیوان‌لر
باله‌جان‌لر اوچون شعرلر

شاعر: شفیقه یارقین
چیزووچی: یسه‌مه آنگ
بېزه‌کچی: نجیبه ضیایی عزیزی
یایینچی:
یایین ییلی: هجري ۱۴۰۵/ ۲۰۲۶
یایین ییری:
یایین نوبتی: بیرینچی
ISBN:

برچه حقلر شفیقه یارقین‌گه تېگیشلی‌دیر

بسم الله الرحمن الرحيم

یخشی باله جان‌لر، سلام!

کیچیک یاش‌ده بۆلگنیم‌ده، آته‌جانیم بیر رسم‌لی حکایه کتاب‌نی ساوغه قیلیب، بوتون عمر مېنی کتاب‌گه قیزیقتیریب قۆیگن اېدی‌لر.

سیز یخشی باله جان‌لر، سېویش‌گه ارزیی‌سیزلر، شونینگ اوچون گۆزه‌ل و یاقیم‌لی بو شعر کتابیم‌نی سیزلرگه ساوغه قیله‌من.

سیز بو کتاب‌ده تورلی حیوان‌لر و قوش‌لر بیلن تانیشه‌سیز، اولرنینگ رسم‌لرینی کۆره‌سیز، حرف‌لرنی تانیی‌سیز، اۆقیب یادله‌سنگیز، افاده و بیانینگیزنی یخشی‌له‌یسیز و اولرنی حیوان‌لر باغی‌ده کۆرگن بۆلسنگیز، قیته‌دن اېسلب، قووانه‌سیز.

مېن بو کتاب‌ده ۴۴ته شعرنی تورلی حیوان‌لر و قوش‌لر حقیده یازگن‌من و اولرنی "یسه‌مه آنگ" آرقه‌لی گۆزه‌ل رسم‌لر بیلن سیزلرگه تانیتگن‌من.

بو کتاب سیزلرگه یاقه‌دی، دېب اومید قیله‌من.

الف

عزیز آنه‌جان‌لر، تربیه‌لاوچی‌لر و اۆقیتووچی‌لر!

اگر باله‌جان‌لر بو شعرلرنی اۆقیش و اۆرگه‌نیش‌ده قییینلسه‌لر، البته اولرگه حوصله و مهر بیلن اۆرگته‌سیز و اۆقیته‌سیز، دیب اومید قیله‌من. هر بیت‌ده کمی‌ده بیر حرف جای‌لشتیریلگن. اولرنی باله‌جان‌لرگه تاپتیرینگ، أیری و قۆشیلگن حالتی، سۆزلرنینگ باشی، اۆرته‌سی و اداغی‌گه کیلگن بۆلسه، تاپیش‌گه بویورینگ.

سیزدن یۆللاوچی و توزه‌توچی قره‌ش‌لرنی کوتیب قاله‌من. مین بیلن باغله‌نیش‌نی ایسته‌سنگیز بو یه‌رگه یازوولرینگیز نی یوبارینگ:

shafiqayarqin1@gmail.com

ں آت ں

اوروشده و مینیشده

تېزچاپر تولپار، قیرآت

گۆراۋغلی‌دن بیزگچه

تورک خدمتی‌ده دیر، آت

ت

آ

ں ں ں

ل
ارسلان
حیوانلرگه دیر سلطان
یَشش یېری دیر اۏرمان
آچ قالسه، آو قیله‌دی
تانیسنگ، آتی ارسلان
٢

اَری و تایچه
اَرپه قوّت بپره‌دی
آت و تایچه‌لری‌گه
تاتلی عسل بؤله‌دی
گل شیره‌سی اری‌گه
گ
چ
۳

اۏرمان حیوان‌لری

قیشلاق‌ده یشیل اۏرمان

اۏرمان‌ده تورلی حیوان

شغال، تولکی، کییک‌لر

بۏری، یۏلبرس و ارسلان

اله‌که

اله‌که جان، اله‌که!

بپر، یخشی خبر مپنگه

اوییمیزده اویه قور

دانه بپره‌من سپنگه

اۆردک

سووده سوزیب یوره‌دی

باله‌سی بیلن اۆردک

قورت- قوموسقه‌نی یپیدی

هم اوچر، هم یوگوردک

ایت
ایت نینگ تورلری کؤپ دیر
یونگ‌دن تؤله دیر پوستی
اپگه‌سی‌دن أیریلمس
او دیر انسان‌نی دوستی
پ

ایلان
سودره‌لوچی بیر حیوان
ارقان‌گه اۏخشر، ایلان
اۏلجه‌سینـی زهَرلـب
یلمب یوته‌دی آسان
ق
ی
۸

ش
اَییق
قیش‌نی یخشی کؤره‌دی
قلین یونگلی دیر اَییق
جوده کتته و کوچ‌لی
یپمه‌گی عسل، بلیق
ج

ئیچکی
ئیچکی هم سوت بېرەدی
باشی‌دە موگوزی بار
کلتەگینە قویروغی
مینچاق- مینچاق کۆزی بار
س
غ
۱۰

اِپشَک

اوزون قولاق‌لری بار

آت خیلی‌دن دیر اِپشک

آغیر یوک‌نی تاشییدی

انسان دۏستی‌دیر بِپ‌شک

ش

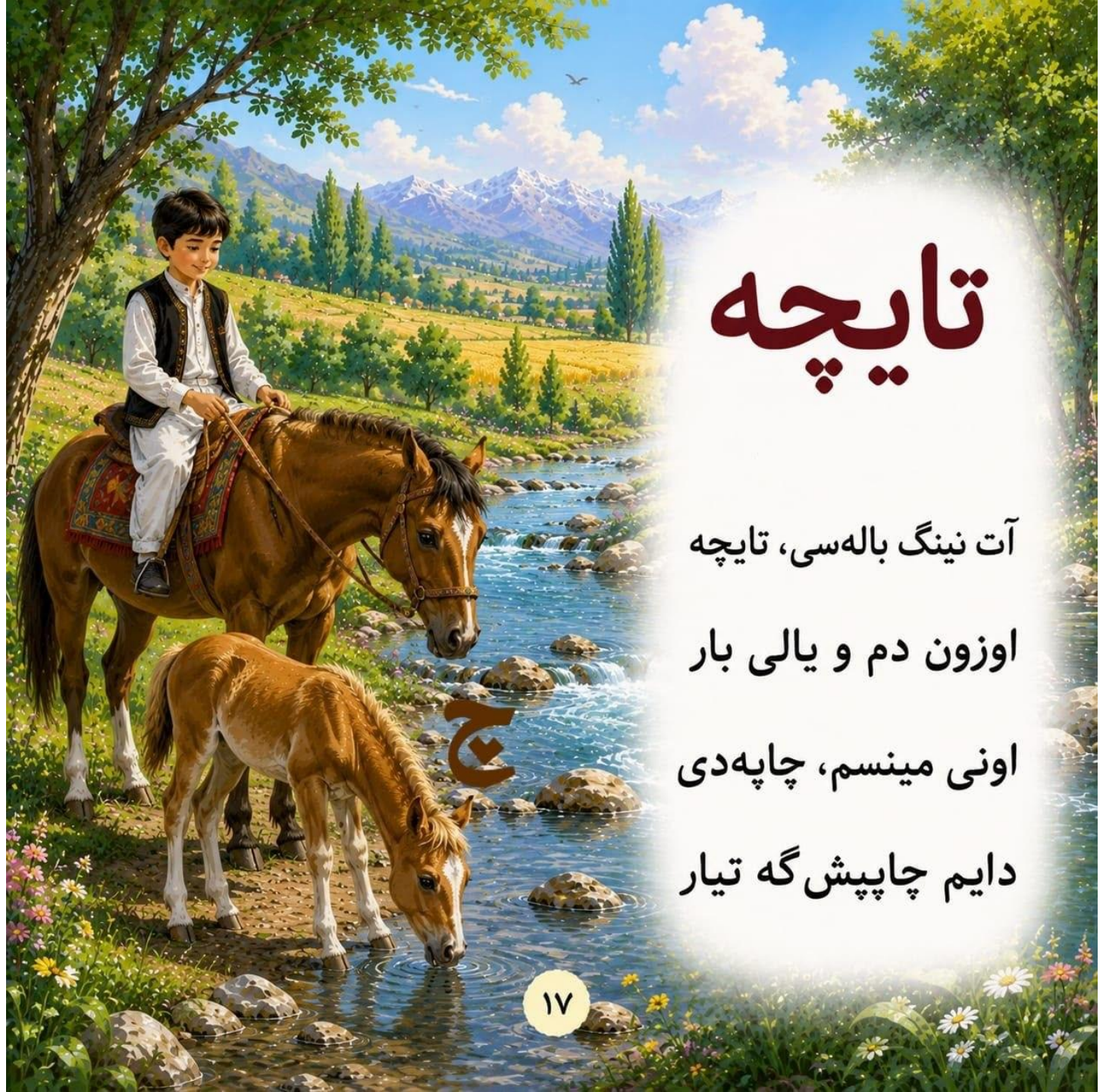

بلیغ
سوو بۏلمسه، اۏله‌دی
رنگی آق، قیزیل، سریغ
گۏشتی جوده فایده‌لی
اونینگ آتی دیر بلیغ
غ
۱۲

بورگوت
قوش‌لر توری کۏپ‌دن‌کۏپ
اپنگ کوچلی‌سی بورگوت‌دیر
یپتمیش ییل اپرکین یشر
اویه‌سی تاغ و آدیر
گ
۱۳

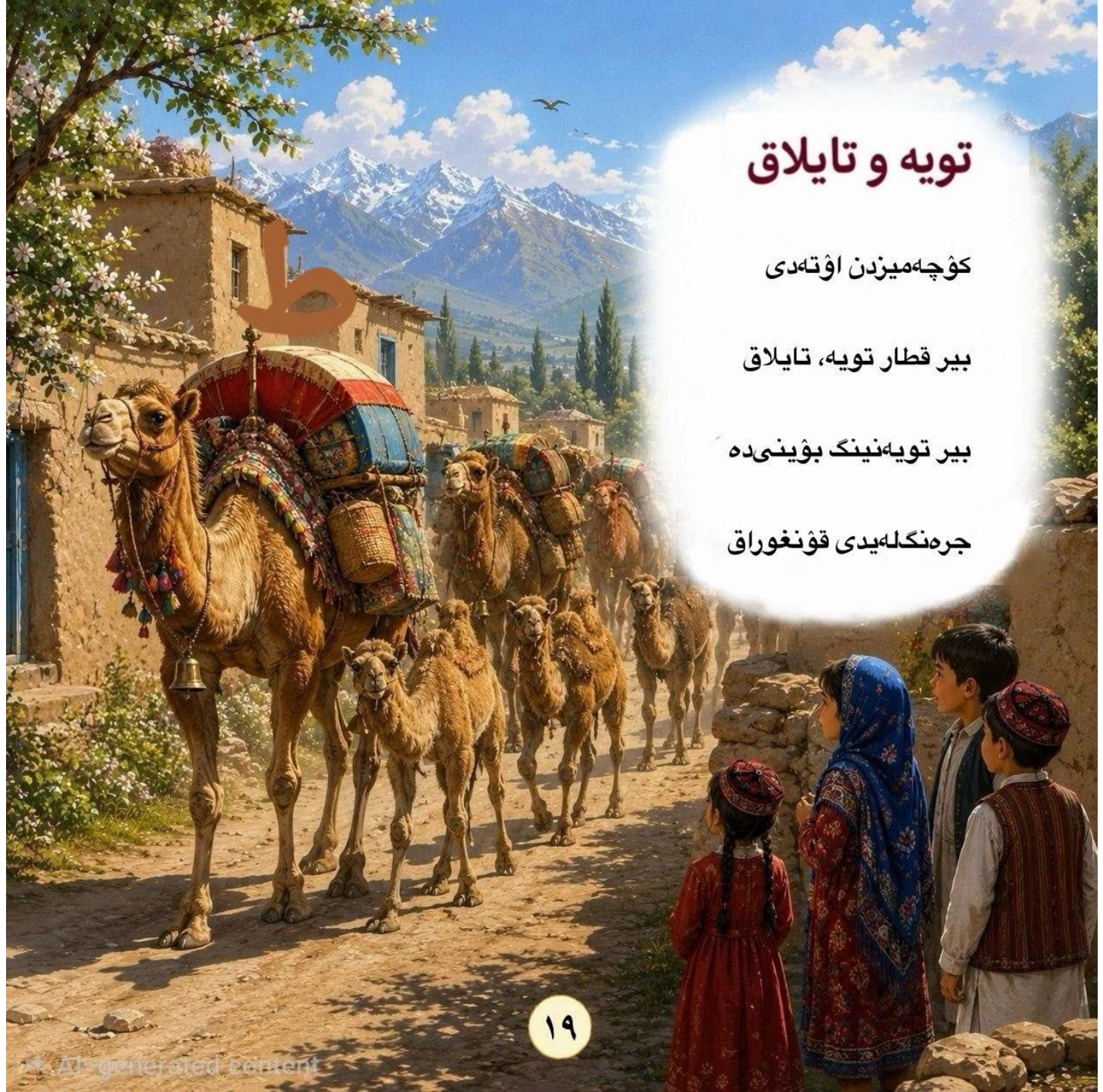

و
بوزاق
سیگیر باله‌سی، بوزاق
کؤزی قاره، خالی آق
آنه‌سی بیلن یوریب،
آله‌دی یخشی سباق
١۴

تاش‌بقه
آرقه‌سیده تاشی بار
جوده سېکین یوره‌دی
گل‌لر، اۏت‌لرنی یېیدی
کۏل‌ده، چۏل‌ده توره‌دی
ش
۱۵

تاووق
تخُم بېريب، تخُمدن
جۆجه چيقەرر تاووق
جۆجه تېز اولغەيەدى
قارنى اگر بۆلسه تۆق
و
١٦

تایچه
آت نینگ باله‌سی، تایچه
اوزون دم و یالی بار
اونی مینسم، چاپه‌دی
دایم چاپیش‌گه تیار
ج
۱۷

تولکی
تولکی‌نینگ اوزون دمی،
چۆزیلگن تومشوغی بار
پتی قلین و یومشاق،
اۆزی جوده-یم مکار
ح
۱۸

ط
تویه و تایلاق
کۆچه‌میزدن اۆته‌دی
بیر قطار تویه، تایلاق
بیر تویه‌نینگ بۆینی‌ده
جره‌نگله‌یدی قۆنغوراق
١٩
AI-generated content

ج
جَیران
یم-یشیل دله‌لرده
اؤتلب یوره‌دی جیران
کؤزلری جوده گؤزه‌ل
تیز چاپه‌دی بو حیوان
٢٠

چومالی
یازده کیچیک چومالی
چرچه‌مه‌ی ایش قیله‌دی
قیش‌ده اوروغ تاپیلمس
بونی یخشی بیله‌دی
۲۱
چ

خ
خۆراز
تینمەی هرکون اپرتەلب،
بلند چیقەرر آواز
ساعتدن دە، انیقراق
بیزنی اویغاتر خۆراز
٢٢

دلفین

دېنګیزلرده یشه‌یدی

نهنګ توری‌دن، دلفین

آنګلی، کوچلی، بی‌آزار

کېلر انسان‌ګه یقین

ص
زرافه
اوزون بۇيين‌لى حيوان
بۇيى خوددى ياغاچ‌دير
اونينگ آتى زرافه
خاص يېمه‌گى يفراغ‌دير
ز
ص
٢٤

سیچقان
اۏزی بیر کیچیک حیوان
یېمک تاپیش‌ده چققان
تیش‌لری جوده اۏتکیر
اونینگ آتی‌دیر سیچقان
س
۲۵

سَیراقی قوش‌لر
چیمچیق،طوطی، مینالر
قمری، کنری، بلبل
کَیلیک و بۆدَنه‌لر
سیره‌شسه، آچیلر گل
ل
۲۶

سیگیر و بوزاق

آوولده هر اپرته‌لب
مغره‌یدی سیگیر، بوزاق
سوتی‌دن پیشیره‌میز
قتیق، قیماق، قفه‌ناق

شغال

تورقی ایتگه اۏخشه‌یدی

اما بۏری خیلی‌دن

ایت و میوه‌نی یېیدی

یېمک تاپیش‌ده چېچن

ی

ش

طوطی
طوطی، هندوستان قوشی
پتی کۆک، سریغ، یشیل
یاغاچده سیرەب یورر
اپگری تومشوغی قیزیل
ط
غ
٢٩

عسل‌اری (زنبور)

وِز-وِز قیلیب اوچه‌دی

آلتین قنات قاقه‌دی

گل‌دن عسل ییغه‌دی

اونگه تپگمه، چاقه‌دی

فیل
فیل دیر اپنگ کته حیوان
اصل یپری، هندوستان
کوچی کۆپ، اۆزی یوواش
اونی ایشله‌تر انسان
ف
۳۱

ر
ر
قرغه
قوش‌لر ایچیده قرغه
برچه‌دن عقللی دیر
پت- قناتی تیم-قاره
قیش‌ده اونگه دانه بېر
٣٢

ج
قرلیغاچ
کۆکلم بیلن قَیته‌دی
اویه‌سیگه قرلیغاچ
او، بهار نینگ اپلچی‌سی
سوو بېر اونگه، دانه ساچ
۳۳

قورباقه
سووده و قوروقلیکده
یَشاله‌دی قورباقه
آرقه آیاغی اوزون
اوچاله‌دی هر یاقه
ه
ه
۳۴

قۇزی
قۇزی، قۇزی، قۇزی جان!
سېنگه سوو بېرەی‌می، نان؟
اۇتلب، چاپیب یورەسن
شینَم اۇتلاقده هر آن
ن
ۇ
۳۶

قۇزیچە
كۆكلم فصلىده قۇىلر
توغەدى ججى قۇزى
آنەسى يلەگندە
يلتيللەيدى آق يوزى
ص
ج

قۇی
چۇپان چالەدی کوی‌لر
دلەگە چیقدی قۇی‌لر
تازە سوت و قتیغدن
اپندی تۇلەدی اوی‌لر
ل
٣٨

ک
کپەلک
اوچیب، گلگە قۆنەدی
گلنی سپور کپەلک
قناتلری رنگیدن
توس آلەدی کمەلک
٣٩

قویان
قویان، موشوککه اۏخشر
اما قولاغی اوزون
یخشی کۏریب، کېمیرر
هویچنی هر تون و کون
ن
م
۴۰

کییک (بوغا)
کییک، جیرانْدن کته
باشی‌ده قۆشه شاخلر
دمکلته، اوزون‌آیاغ
تورلی محیطده یشر
ک
۴۱
AI-generated content

موشوک

مېن سېوه‌من موشوک‌نی

موشوک سېور سیچقان‌نی

او یۇلبرس‌گه اۇخشه‌یدی

گوشت یېدی، یېمس نان‌نی

پ
یره‌سه
(کۆرشۆپه‌لک)
برماق‌لری پرده‌لیک
یېمه‌گی حشره‌لر
بیردن‌بیر اېمگوچی قوش
کېچه‌لر آوگه چیقر
٥
٤٣

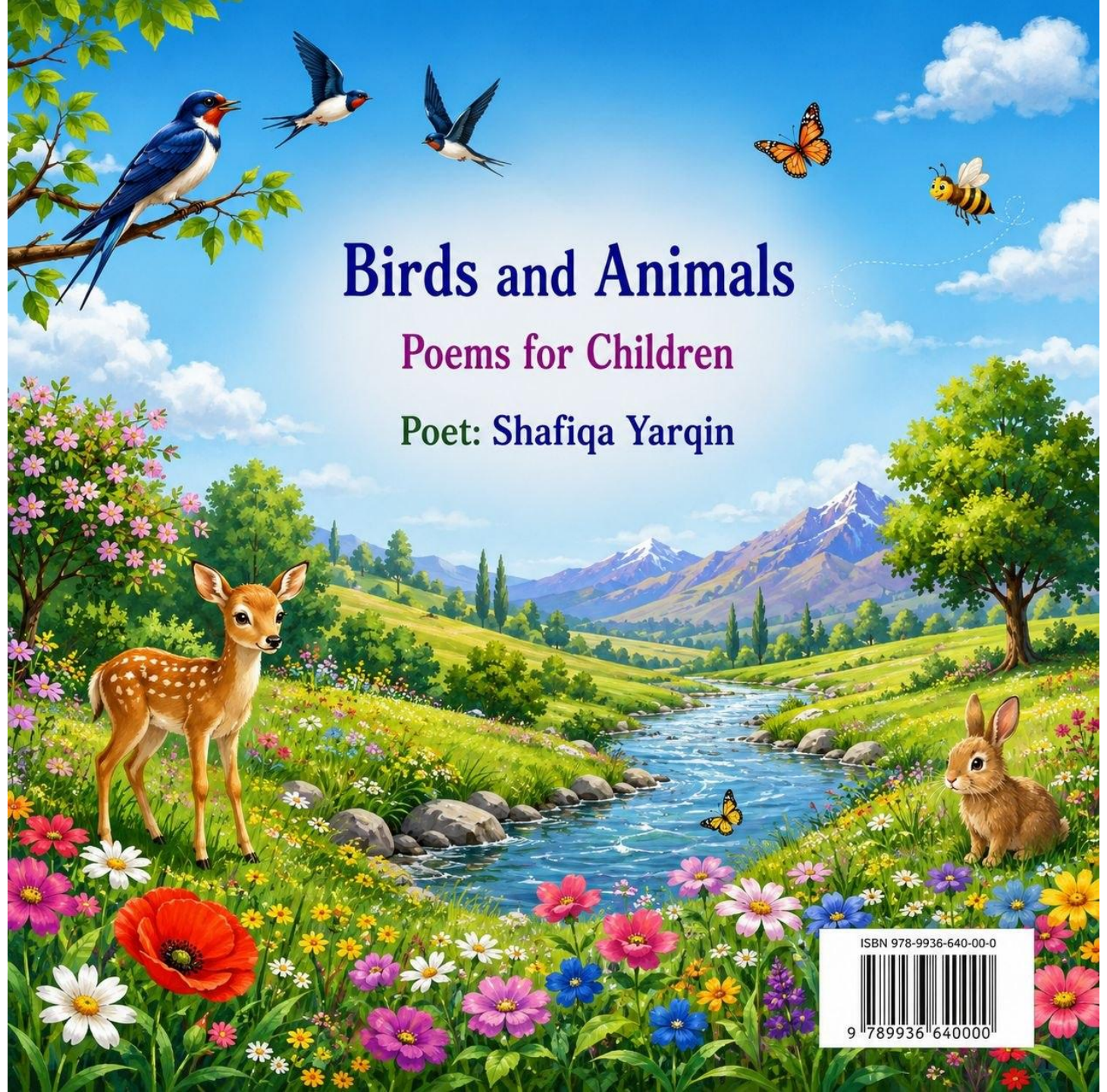
یؤلبرس

یؤلبرس، پلنگ و چیتا

تیزچاپر، آوچی حیوان

تیری‌سیده خطی بار

ییری چالی و اؤرمان

Birds and Animals
Poems for Children
Poet: Shafiqa Yarqin
ISBN 978-9936-640-00-0
9 789936 640000